

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/14/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5423010008
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5423010008.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a JUDr. Štefana Tomáša, na verejnom zasadnutí konanom 5. júna 2024 prejednal odvolanie podané obžalovaným A. B., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. DK-7T/1/2023 zo 14.12.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. DK-7T/1/2023 zo dňa 14.12.2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 29.01.2022 okolo 19:15 hod. v obci C., okres D. C., viedol osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz CLA 180 EČ: E. v smere do mesta B., po vjazde do ostrej pravotočivej zákruty rýchlou 67 km/h v úseku cesty, kde je maximálna dovolená rýchlosť 60 km/h neprispôbil rýchlosti jazdy svojim schopnostiam a poveternostným podmienkam na zasneženej vozovke, v dôsledku čoho prešiel do protismerného jazdného pruhu, kde narazil do oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. Audi A6 EČ: F., ktoré viedol B. A. G., nar. XXXX, pričom spolujazdec vodiča zn. H. H. B. A. B., nar. XXXX, utrpel pomliaždenie hrudnej steny vľavo, podvrtnutie, natiahnutie oblasti strednej hrudníkovej chrbtice s dobou liečenia 3 - 4 týždne, čím porušil povinnosti upravené v ustanoveniach §§ 3 ods. 2 písm. a), b), 4 ods. 1 písm. c), 16 ods. 1 Zák. č. 8/2009 o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za to mu súd podľa § 158 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. a za použitia § 56 ods. 2 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere 1.500,- (tisícpäťsto) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody na 2 (dva) mesiace.

Súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v spojení § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 12 (dvanásť) mesiacov.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním obžalovaného. Odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu A. A. C. (č.l. 412-415 spisu), a to podaním z 15.1.2024. V odôvodnení odvolania poukázal na nesprávnosti znaleckého posudku č. 11/2022. V ďalšej časti podaného odvolania polemizoval so závermi znaleckého dokazovania z odboru cestnej dopravy, a to v súvislosti k ustálenej rýchlosti vozidla, ako aj adhéznymi podmienkami vozovky. Z uvedeného dôvodu spochybnil rýchlosť svojho vedeného vozidla, a to tak, ako bola ustálená vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku. Taktiež sa zaoberal možnými procesnými spôsobmi skončenia vedeného trestného stíhania. Nesúhlasil s výmerou uloženého trestu zákazu činnosti, resp. uviedol, že tento mu

súd nemal uložiť vôbec. Spáchanie priestupku v doprave po súdnej dopravnej nehode oľutoval s tým, že celé konanie bolo pre jeho osobu dostatočným ponaučením. Záverom opísal svoje osobné pomery s označením osôb, ktorým zabezpečuje opateru a starostlivosť. Taktiež poukázal na svoje pracovné pomery, ako aj na zdroj svojho príjmu.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a vec okresnému súdu vrátil podľa § 322 ods. 1 Tr. por., aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, a to najmä z dôvodu neoboznámenia znaleckého posudku č. 11/2022 na hlavnom pojednávaní. V ďalšom konaní by na okresnom súde prichádzal do úvahy aj výsluch znalca k podanému znaleckému posudku.

K podanému odvolaniu obžalovaného sa vyjadrila prokurátorka (č.l. 426-427 spisu) písomným podaním zo dňa 24.1.2024, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 25.1.2024. V podanom vyjadrení poukázala na procesný postup vyplývajúci z konaného hlavného pojednávania. Uviedla, že obžalovaný svojím odvolaním fakticky napáda výrok o uznanej vine v zmysle ustanovenia § 257 Tr. por. Rozsudok okresného súdu týkajúci sa uloženého trestu zákazu činnosti považovala za správny a zákonný. V tejto súvislosti opísala teoretické dôvody, v zmysle ktorých bol trest zákazu činnosti uložený. Zvýraznila aj tú skutočnosť, že obžalovaný po skutku súdnej dopravnej nehody sa opakovane dopustil priestupku na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Odvolanie obžalovaného preto navrhla zamietnuť ako nie dôvodné.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadrili aj poškodení B. B. I. a B. A. B. elektronicky písomným podaním zo dňa 24.1.2024 prostredníctvom svojho zástupcu A. E. J. (č.l. 418-425 spisu). Napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj predchádzajúci procesný postup označili za správny a zákonný. Taktiež sa stotožnili s výrokom napadnutého rozsudku, ktorým bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti. Jeho dôvodnosť odôvodňuje aj tá skutočnosť, že obžalovaný sa po skutku súdnej dopravnej nehody opakovane dopustil priestupku proti bezpečnosti na úseku cestnej premávky. Navrhli preto odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí na krajskom súde, ktoré sa po splnení zákonných podmienok vykonalo v neprítomnosti obžalovaného, ako aj splnomocnenca poškodených, avšak tohto sa zúčastnil poškodený B. A. B., prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí v konečnom návrhu uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje v celom rozsahu za správne a dôvodné, a preto navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné v zmysle ustanovenia § 319 Tr. por.

Poškodený B. A. B. uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava návrhu prokurátora a odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomných dôvodov podaného odvolania. Poukázal na skutočnosť, že okresný súd opomenul oboznámiť závery znaleckého posudku, ktoré mali podstatný vplyv na posúdenie celého trestného činu s tým, že obžalovanému je aj vzhľadom na uplynutie dvojnásobnej doby po spáchaní skutku možné uložiť trest bez zákazu činnosti, nakoľko v predchádzajúcom období viedol riadny život. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o uloženom treste zákazu činnosti a rozhodnúť v zmysle písomných záverov podaného odvolania.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané oprávnenou osobou a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o uloženom treste zákazu činnosti.

Pokiaľ sa týka dôkaznej situácie, je potrebné zo strany krajského súdu uviesť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o svojej vine, ktoré okresný súd uznesením podľa § 257 Tr. por. prijal.

Z uvedeného dôvodu sa dokazovanie na súde prvého stupňa vykonalo len v súvislosti s uloženým trestom. Preto krajský súd dospel k záveru, že v odvolacom konaní nie je možné spochybňovať údaje uvedené vo výrokovvej časti skutku napadnutého rozsudku. V skutku napadnutého rozsudku, ku ktorému urobil po splnení zákonných podmienok obžalovaný vyhlásenie o vine je jednoznačne uvedené, že v čase vzniku dopravnej nehody viedol motorové vozidlo rýchlosťou 67 km/hod. Takúto skutočnosť preto nie je spôsobilé zmeniť ďalšie dokazovanie vo veci tak, ako to navrhol vo svojom odvolaní obžalovaný. Krajský súd zvyrazňuje, že v zmysle ustanovenia § 257 ods. 5 Tr. por. je vyhlásenie o vine neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním. Na základe týchto skutočností preto krajský súd vychádzal pri hodnotení okolností prípadu z výslovne uvedeného skutku v napadnutom rozsudku.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel' dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu zákazu činnosti obžalovaným treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchateľa môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie – bezprávie voči neprimerane potrestanému páchateľovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Krajský súd v zmysle vyššie uvedených skutočností dospel k jednoznačnému záveru, že uložený trest zákazu činnosti obžalovanému je zákonný, spravodlivý a zohľadňujúci všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 Tr. zák. V prvom rade krajský súd zistil, že obžalovanému bola v zmysle ustanovenia § 36 písm. j) Tr. zák. pri ukladaní trestu nezákonným spôsobom priznaná poľahčujúca okolnosť, v zmysle ktorej pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Z výpisu evidencie priestupkov MV SR (č.l. 330-333 spisu) mal krajský súd preukázané, že obžalovaný od 15.1.2018 do 22.2.2022 spáchal na úseku cestnej premávky 11 priestupkov. Skutok súdnej dopravnej nehody je pritom datovaný do dňa 29.1.2022. Z uvedeného teda vyplýva, že osobu obžalovaného možno vyhodnotiť ako nedisciplinovaného vodiča, ktorý svojím konaním systematicky porušuje právne predpisy týkajúce sa ochrany a bezpečnosti v cestnej premávke. Takéto konanie obžalovaného nie je podľa názoru krajského súdu možné vyhodnotiť ako vedenie riadneho života, a to tak, ako to má na mysli ustanovenie § 36 písm. j) Tr. zák. Z dôvodu absencie odvolania prokurátora v tomto smere krajský súd však uvedené pochybenie prvostupňového súdu nemohol napraviť. Odvolací súd bol viazaný pri prejednávaní odvolania zásadou „reformatio in peius“ – teda zákazu zmeny rozsudku k horšiemu, nakoľko odvolanie podal len obžalovaný.

Samotný trest zákazu činnosti a jeho výmera zodpovedá citovanému ustanoveniu § 61 ods. 2 Tr. zák., a to najmä s prihliadnutím na už zmienené početné priestupkové konania obžalovaného. Prokurátor, ako aj splnomocnenec poškodených správne poukázali na tú skutočnosť, že obžalovaný sa aj po spáchaní trestného činu opätovne dopustil priestupku na úseku cestnej premávky, za čo bol sankcionovaný v blokovom konaní (používanie telefónu počas jazdy dňa 22.2.2022). Obžalovaný porušovaním príslušných predpisov nerešpektuje uložené povinnosti vodiča a takýmto spôsobom ohrozuje ostatných účastníkov cestnej premávky. Trest zákazu činnosti má preto svoje opodstatnenie, a to vplyve na osobu obžalovaného, nakoľko miernejšie uložené sankcie doposiaľ nespĺnili svoj účel. Pokiaľ sa týka osobných pomerov obžalovaného opísané v podanom odvolaní, tieto mu boli známe aj v čase vzniku dopravnej nehody. Práve z uvedených dôvodov mal obžalovaný venovať vedeniu motorového vozidla zvýšenú opatrosť, a to bez porušenia povinnosti vodiča. Vzhľadom na to, že uvedené nerešpektoval, legitímnym následkom v trestnom konaní bol okrem iného aj uložený trest zákazu činnosti. V neuvedených skutočnostiach krajský súd odkazuje v tejto časti na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu.

Na základe týchto dôvodov preto krajský súd odvolanie obžalovaného zamietol ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.